

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๔๙ / ๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
เกี่ยวกับผลการตรวจสอบการสอบราคาซื้อครุภัณฑ์

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ วันที่ ๑๒ และ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือที่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่งถึงกรมการท่องเที่ยวเพื่อให้ดำเนินการทางละเมิดเพื่อเรียกเงินคืน จำนวน ๙๕๗,๙๐๗.๑๔ บาท จากผู้อุทธรณ์และผู้เกี่ยวข้อง กรณีการสอบราคาซื้อครุภัณฑ์เครื่องออก บัตรประจำตัว/ตรวจสอบแสดงตนของมัคคุเทศก์ จำนวน ๒ เครื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๔๒ (๓) และมีลักษณะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือ ลับด่วนมาก ที่ ตผ ๐๐๑๖/๕๓๕ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า การขอข้อมูล ข่าวสารของผู้อุทธรณ์มิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ หน่วยงานหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๒ อีกทั้ง ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้รับ ขอบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งไปยังกรมการท่องเที่ยวไว้ด้วย แล้ว ซึ่งผู้อุทธรณ์สามารถรับทราบเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงหรือข้อโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานได้อย่าง เต็มที่ อนึ่ง หนังสือแจ้งผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหากมีการเปิดเผยข้อมูล

ข่าวสารตามคำขอจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินการทั้งทางอาญา ทางวินัย และทางละเมิดของสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยรับตรวจที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๒ ซึ่งได้รับความคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือถึงกรมการท่องเที่ยวให้ดำเนินการทางละเมิดเพื่อเรียกเงินคืน จำนวน ๙๕๗,๙๐๗.๑๔ บาท จากผู้อุทธรณ์เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา กรณีการสอบราคาซื้อครุภัณฑ์เครื่องออกบัตรประจำตัว/ตรวจสอบแสดงตนของมัคคุเทศก์ จำนวน ๒ เครื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (กรมการท่องเที่ยวในปัจจุบัน) ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๒ (๓) และมีลักษณะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยวจึงมีคำสั่ง ที่ ๑๖๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด และแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปความได้ว่า เดิมผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักทะเบียนธุรกิจนำเข้าและมัคคุเทศก์ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (กรมการท่องเที่ยว) ต่อมาในปี ๒๕๕๓ ผู้อุทธรณ์ได้ลาออกจากราชการ ในปี ๒๕๕๕ กรมการท่องเที่ยวมีหนังสือถึงผู้อุทธรณ์แจ้งคำสั่งกรมการท่องเที่ยว ที่ ๑๖๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ผู้อุทธรณ์เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องออกบัตรประจำตัว/ตรวจสอบแสดงตนของมัคคุเทศก์ในทางใดๆ เลย ผู้อุทธรณ์จึงทำหนังสือโต้แย้งข้อกล่าวหาดังกล่าวไปยังคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและผู้อุทธรณ์ยังไม่ได้รับการติดต่อใดๆ จากกรมการท่องเที่ยว ผู้อุทธรณ์เข้าใจว่าในขณะนี้กระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบยังไม่เริ่มขึ้น ผู้อุทธรณ์ต้องการเอกสารที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งไปยังกรมการท่องเที่ยวเพื่อนำไปชี้แจงต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและผู้อุทธรณ์ และปกป้องสิทธิของตนต่อไป

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๐๔/๐๓๘๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ และหนังสือด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๐๔/๐๘๒๔ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ชี้แจงเหตุผลการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปความได้ว่า สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ส่งไปยังกรมการท่องเที่ยวเพื่อให้ดำเนินการทางละเมิดเพื่อเรียกเงินคืนแก่ผู้อุทธรณ์เป็นเอกสารที่มีการกำหนดชั้นความลับประเภท “ลับมาก” ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๒ หากมีการเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรง เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินการทั้งทางอาญา ทางวินัย และทางละเมิด ของสำนักงาน ป.ป.ช. และกรมการท่องเที่ยวที่อยู่ระหว่างการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายการตรวจเงินแผ่นดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางอาญา ทางวินัย และทางละเมิดเสื่อมประสิทธิภาพและไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์อันเป็นการขัดต่อความมุ่งหมายของสังคม ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นพยานหลักฐานที่อยู่ในระหว่างดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามกฎหมาย และจะต้องใช้เป็นหลักฐานในการสอบสวนวินัยและทางละเมิดแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด จึงอาจส่งผลให้เกิดการข่มขู่พยานบุคคลและ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๙ / ๒๕๕๖

ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถือเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๒ ซึ่งได้รับความคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ หนังสือที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่งถึงกรมการท่องเที่ยวเพื่อให้ดำเนินการทางละเมิดเพื่อเรียกเงินคืนจำนวน ๙๕๗,๙๐๗.๑๔ บาท จากผู้อุทธรณ์และผู้เกี่ยวข้องกรณีการสอบราคาซื้อครุภัณฑ์เครื่องออกบัตรประจำตัว/ตรวจสอบแสดงตนของมัคคุเทศก์ จำนวน ๒ เครื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว หนังสือดังกล่าวเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่นำมาใช้ในทางคดีซึ่งในขณะนี้การดำเนินการทั้งทางอาญา ทางวินัย และทางละเมิด ของสำนักงาน ป.ป.ช. และกรมการท่องเที่ยวอยู่ระหว่างการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ในชั้นนี้อาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่าคำสั่งของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นชอบแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

นายอีกหาญ โตมรศักดิ์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๙ / ๒๕๕๖

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์